

Berlingske Tidende's Læserundersøgelse. Udarbejdet af Dansk Gallup Institut. Udg. af Berlingske Tidende. Kbh. 1954. 169 sider.

Berlingske Tidende har offentliggjort en læserundersøgelse, som påkalder interesse ud over den værdi, som ligger i propagandaen for de Berlingske blade. Undersøgelsen, der er udført af Dansk Gallup Institut, er på 169 sider og falder i to afsnit, nemlig afsnit I, der belyser de Berlingske blades køberklasser i sammenligning med hele befolkningen, og afsnit II, der belyser forbrugs- og købervaner for de Berlingske blades læsere og for hele den danske befolkning.

Hvor værdifulde selve oplysningerne om de Berlingske blade måtte være for annoncører, annoncebureauer og lign., påkalder naturligvis oplysningerne for den samlede befolkning endnu større interesse for almindelige dødelige. Og her er det især afsnit II, der fanger. Hvad kan man få oplyst? Ja, det er næsten nemmere at svare på, hvad man ikke kan få oplyst. Jeg skal her omtale de 11 hovedgrupper, der findes i afsnit II. Først belyses boligen (boligforhold, opvarmning, kogevaner etc.). Dernæst ses der på hjemmets økonomi (indtægtsformer, opsparing, formue o. s. v.), så kommer hjemmets indretning (radio, køleskabe, symaskine etc.). Husførelsen gøres til genstand for indgående analyse (husholdningspenge, indkøbsvaner, syltning o. s. v.). Tøjindkøbene analyseres, og hele hygiejnen får sig en indgående »make up« (tandpleje, damefrisør, skønhedsbehandling o. s. v.). Man føler sig hensat til Roms forfaldstid efter at have kigget på det afsnit. De sidste hovedafsnit er: Nydelsesmidler, bogvaner, trafikmidler, fritidsbeskæftigelse (dog kun de mere legale) og særoplysninger for landdistrikterne (landboernes transportmidler, installationer, inventar o. s. v.).

Et par mere eller mindre kuriøse oplysninger skal nævnes. I byerne holder 3 % fisk som husdyr; 73 % af befolkningen bruger tandpasta. Kun 7 % af alle voksne kvinder går til skønhedsbehandling, men 75 % bruger kosmetiske midler, og 80 % går til damefrisør. Portvin drikkes lidt mere end rødvin, og kirsebærvin er en nationaldrik. 75 % drikker øl, og 60 % ryger. 75 % af befolkningen har hobby (6 % samler på frimærker, 9 % laver havearbejde og 15 % spiller kort), 45 % går i teatret, 80 % i biografen og 19 % til koncert (vi har opus-skræk).

Som statistiker spørger man om, hvor meget man kan stole på en sådan undersøgelse. Det understreges, at da undersøgelsen er en såkaldt kvotaundersøgelse, kan der ikke gives sikkerhedsgrænser for tallene; men de sammenligninger, der er foretaget mellem det »repræsentative« udvalg og Det statistiske Departements tal, viser god overensstemmelse. Da materialet er ret stærkt opsplittet, og da det til syvende og sidst kun omfatter 6000 personer (med supplement af 6500), ligger det i sagens natur, at tallene for de stærkere opsplittede grupper er usikre. Dette fremhæves da også i bogen, idet der siges, at for sådanne undergrupper bør man mere hæfte sig ved tendensen i tallene end ved de konkrete tal.

En ting, som gælder denne undersøgelse og mange andre, er det sørgelige, at som tiden går, forældes tallene. Om der vil blive rådet bod herpå gennem en ny undersøgelse, vil tiden vise.

Kjeld Bjerke.